

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA STRANKA PRAVA

Varaždin, studeni 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2015.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2015.	11
III.	MIŠLJENJE	14

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/16-03/8
URBROJ: 613-07-16-7

Varaždin, 7. studenoga 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE STRANKE PRAVA ZA 2015.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) i odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 6. lipnja do 7. studenoga 2016.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je demokratska politička stranka, koju je 1861. utemeljio dr. Ante Starčević. Upisana je u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Sjedište Stranke je Primorska ulica 5, u Zagrebu. Stranka politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske, a za ostvarenje svojih političkih ciljeva bori se mirnim i demokratskim sredstvima.

Djelokrug Stranke je određen Statutom, koji je donesen u veljači 2014., nakon izmjena i dopuna usvojenih na Izvanrednom saboru. Statutom su utvrđeni uvjeti za članstvo, nastanak i prestanak članstva, prava i dužnosti članova, odlučivanje, stegovne mjere, ustrojstvo, tijela upravljanja, časni sudovi, nadzorna tijela Stranke, način organiziranja i djelovanja u Stranci, način izbora tijela te drugi uvjeti potrebni za poslovanje Stranke. Na temelju odredbi Statuta doneseni su i drugi opći akti (Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o pečatima i memorandumima, Odluka o visini članarina za tekuću godinu, Etički kodeks, Odluka o financijskom poslovanju te drugi akti). Izvori financiranja poslovanja Stranke su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarine, dobrovoljni prilozi (donacije) i drugi prihodi.

Temeljna ustrojstvena jedinica Stranke je podružnica. Podružnica se osniva na području jednog grada ili općine, odnosno na području jedinica mjesne samouprave u Gradu Zagrebu. Izvršni odbor podružnice može na svom području osnivati ogranke, kao niže ustrojstvene jedinice. Koncem 2015. Stranka je imala 179 podružnica. Tijela podružnice su: Zbor podružnice, Izvršni odbor podružnice i Nadzorni odbor podružnice. Podružnice na području jedne županije osnivaju Županijski zbor, ako je na području županije osnovano više od 20,0 % podružnica Stranke. Tijela Županijskog zbora su: Županijsko vijeće, Županijski nadzorni odbor i Županijski časni sud.

Središnja tijela Stranke su: Sabor, Konvencija, Glavni stan, Predsjednik, Predsjedništvo, Središnji Nadzorni odbor i Središnji Časni sud. Sabor je najviše tijelo, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama. Sabor bira i razrješava Predsjednika, članove Središnjeg Nadzornog odbora i članove Središnjeg Časnog suda, bira i razrješava počasnog Predsjednika, bira i opoziva 13 članova predsjedništva, donosi i mijenja Program, Statut i Poslovnik o svojem radu te druge potrebne akte ili odluke, daje obvezna tumačenja svih akata koje donosi, osniva i raspušta odbore i povjerenstva Stranke, utvrđuje ciljeve i politiku Stranke o svim životnim pitanjima hrvatskog naroda i građana Republike Hrvatske te obavlja i druge poslove određene zakonom, drugim propisima ili Statutom. Sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine, a obvezno u roku šest mjeseci nakon provedenih izbora za Hrvatski sabor. Između dva zasjedanja Sabora može se održati Konvencija, koju saziva Predsjednik. Konvenciju čine svi članovi Glavnog stana i svi Predsjednici podružnica.

Glavni stan je središnje političko tijelo između dva zasjedanja Sabora.

Glavni stan bira i opoziva svog Predsjednika i svoje dopredsjednike, imenuje i opoziva članove Županijskog vijeća iz reda predsjednika ogranaka s područja odnosne županije, osniva i raspušta stručne savjete, pročelnništva, odbore i povjerenstva te imenuje i opoziva njihove čelnike, razrješava dužnosti Predsjednika središnjeg Nadzornog odbora i Predsjednika središnjeg Časnog suda na zahtjev većine njihovih članova, razrješava dužnosti člana Glavnog stana, ako djeluje suprotno odlukama Glavnog stana, Predsjednika ili svojim radom šteti ugledu Stranke, razrješava dužnosti Predsjednika ili Dopredsjednike Glavnog stana ako ne ispunjavaju svoje dužnosti ili štete ugledu, donosi političku strategiju i zadužuje Predsjednika za njezinu provedbu, donosi opće akte, određuje način organiziranja radnih odnosa, donosi akte kojima se uređuje materijalno i financijsko poslovanje, donosi poslovnike o radu svih tijela i kandidacijske pravilnike za izbor u sva tijela na prijedlog Predsjednika te obavlja i druge zadaće koje su mu povjerene Statutom.

Predsjednik saziva i vodi sjednice Predsjedništva i potpisuje akte koje donosi Predsjedništvo, provodi odluke Glavnog stana, donosi upute i naloge za konkretno političko djelovanje, podnosi Glavnom stanu političko izvješće o svom radu, saziva konstituirajuće sjednice Središnjih tijela i predsjedava im do izbora radnog predsjedništva, odnosno do izbora Predsjednika središnjih tijela, u izuzetnim slučajevima saziva i vodi sjednice Izvršnog odbora podružnice, Županijskog vijeća ili Glavnog stana, potpisuje pojedinačne akte koje donosi Predsjedništvo, Glavni stan, Konvencija ili Sabor, saziva Konvenciju i Sabor, daje inicijative i prijedloge za izmjene i dopune Statuta ili donošenje novog Statuta te daje inicijative i prijedloge za izmjene i dopune Poslovnika o radu svih tijela i kandidacijske pravilnike za izbor kandidata na svim izborima.

Predsjedništvo je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora. Utvrđuje kandidate Stranke za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, utvrđuje prava i dužnosti pojedinih članova Predsjedništva, donosi provedbene, političke i druge odluke, osniva stručna povjerenstva i usklađuje njihov rad, prati i usklađuje rad Županijskih vijeća Stranke, usklađuje rad Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru, priprema izbornu kampanju i predlaže političku strategiju, zadužuje Glavnog tajnika za organizaciju rada glavnog tajništva i obavlja i druge poslove određene Statutom. Predsjedništvo čine: predsjednik i 13 članova, koje bira Sabor Stranke.

Središnji Nadzorni odbor se sastoji od tri člana koje bira Sabor Stranke na prijedlog Glavnog stana. Središnji Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih ustrojstvenih jedinica i tijela Stranke. Sve odgovorne osobe su dužne Središnjem Nadzornom odboru omogućiti uvid u financijsko i drugo poslovanje te u poslovne knjige njihove organizacijske jedinice. Središnji Nadzorni odbor je u veljači 2016., podnio izvješće za 2015.

Središnji Časni sud se sastoji od pet članova koje bira Sabor na prijedlog Glavnog stana. Središnji Časni sud u prvom stupnju provodi stegovni postupak protiv članova središnjih tijela Stranke, a u drugom stupnju odlučuje o žalbi na odluku Županijskog Časnog suda Stranke.

Koncem 2015. Stranka je imala jednu zaposlenicu. Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik. Predsjednik Stranke u 2015. i u vrijeme obavljanja revizije je Daniel Srb. Radi postizanja bolje učinkovitosti u ostvarivanju političkih ciljeva utvrđenih u temeljnim načelima Stranke i drugim aktima, ustrojeno je Glavno tajništvo, koje obavlja organizacijsko-tehničke poslove, komercijalno-financijske poslove i druge poslove prema potrebi.

Planiranje

Financijski plan Stranke za 2015. je donesen u prosincu 2014. Prihodi i rashodi su planirani u iznosu 778.000,00 kn. U studenome 2015. su donesene izmjene financijskog plana, kojima su planirani prihodi i rashodi u iznosu 525.000,00 kn, što je za 253.000,00 kn ili 32,5 % manje u odnosu na financijski plan. Planirani prihodi se odnose na prihode po posebnim propisima u iznosu 405.000,00 kn (iz proračuna županija 100.000,00 kn, gradova 150.000,00 kn i općina 155.000,00 kn), prihode od članarina u iznosu 90.000,00 kn, donacija u iznosu 20.000,00 kn te ostale prihode u iznosu 10.000,00 kn. Planirani rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 182.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu 232.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 95.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 12.000,00 kn te ostale rashode u iznosu 4.000,00 kn. Razlog donošenja izmjena financijskog plana su znatno manje ostvareni prihodi od donacija te rashodi za promidžbu za parlamentarne izbore u odnosu na plan.

Godišnji plan i program Stranke za 2015. je donesen u prosincu 2014. Sastoji se od općeg dijela, redovnih i izvanrednih aktivnosti. U općem dijelu predviđa se tijekom 2015. jačanje stranačkih organizacija i promoviranje stavova Stranke te stvaranje preduvjeta za sudjelovanje na parlamentarnim izborima. U okviru redovne aktivnosti Stranke za 2015. je predviđeno održavanje redovitih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, aktivnosti zastupnika i vijećnika Stranke u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave, koordinaciju tijela Stranke s vijećnicima i članovima-dužnosnicima izvršne vlasti u jedinicama lokalne samouprave, organizacija obilježavanja obljetnica, organizacija ili sudjelovanje u organizaciji kulturnih, sportskih i drugih javnih događanja, organizacija javnih tribina, tiskovnih konferencija, okruglih stolova i drugih događanja u svrhu promidžbe programa Stranke, suradnja sa srodnim organizacijama u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, suradnja s udrugama i sudjelovanje u aktivnostima udruga, državnih tijela i tijela jedinica lokalne samouprave u događanjima koja su svojim sadržajem sukladna načelima i programu Stranke, organizacija rada središnjeg ureda i ureda županijskih organizacija. Redovne aktivnosti financiraju se iz sredstava proračuna, članarina i donacija. U okviru izvanrednih aktivnosti je predviđena priprema i provođenje izbora za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, organizacija sudjelovanja Stranke, organizacijskih jedinica, na prijevremenim izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacija programske konvencije Stranke i seminara radi što bolje prezentacije Stranke i kandidata na parlamentarnim izborima, aktivnosti u cilju promidžbe programa i stavova Stranke na navedenim izborima. Izvanredne aktivnosti financiraju se iz sredstava članarina i donacija. Za provedbu redovnih i izvanrednih aktivnosti su zaduženi dužnosnici središnjih tijela Stranke te odgovorne osobe u uredima Stranke.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji za 2015., izvješće o primljenim donacijama te financijski plan i program rada za 2015. i 2016. su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

Financijski izvještaji za 2015. su objavljeni na web stranici Stranke 1. ožujka 2016. Objavljeni podaci su istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke. Također je objavljen godišnji program rada i financijski plan.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 526.955,00 kn, što je za 84.987,00 kn ili 19,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 1.955,00 kn ili 0,4 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	373.218,00	375.197,00	100,5
2.	Prihodi od članarina	57.699,00	115.780,00	200,7
3.	Prihodi od imovine	1.961,00	7.716,00	393,5
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	9.090,00	15.762,00	173,4
5.	Drugi prihodi	0,00	12.500,00	-
	Ukupno	441.968,00	526.955,00	119,2

Vrijednosno značajnije povećanje prihoda u odnosu na prethodnu godinu se odnosi na prihode od članarine za 58.081,00 kn ili 100,7 % te druge prihode (povrat parničnih troškova) u iznosu 12.500,00 kn.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 375.197,00 kn. Odnose na prihode iz županijskih proračuna u iznosu 97.562,00 kn, gradskih proračuna u iznosu 131.830,00 kn te općinskih proračuna u iznosu 145.805,00 kn. Navedeni prihodi su ostvareni na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima se političke stranke redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sredstva se raspoređuju prema broju članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje politička stranka ima u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo, a sredstva se trebaju doznačivati tromjesečno u jednakim iznosima. U 2015. su 154 člana Stranke bili članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave od kojih su 102 člana u općinskim predstavničkim tijelima, 40 gradskim te 12 u županijskim predstavničkim tijelima.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 115.780,00 kn. Navedeni prihodi su ostvareni prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te odredbama Statuta. Prema odredbama Statuta, članovi Stranke su dužni redovito plaćati članarinu, a visinu članarine za tekuću godinu utvrđuje Glavni stan koji je u veljači 2015. donio Odluku o visini članarine za tekuću godinu. Prema navedenoj Odluci godišnja članarina iznosi 50,00 kn.

Godišnju članarinu u iznosu 100,00 kn dužni su uplatiti predsjednici podružnica, u iznosu 300,00 kn svi članovi koji su ujedno članovi Glavnog stana, Središnjeg nadzornog odbora i Središnjeg časnog suda, predsjednici i dopredsjednici vijeća gradskih četvrti u gradu Zagrebu. Članarinu u iznosu 500,00 kn dužni su uplatiti članovi Predsjedništva, Predsjednici Gradskih vijeća i Županijskih skupština, dopredsjednici Gradskih vijeća i Županijskih skupština. Godišnju članarinu u iznosu 1.000,00 kn dužni su uplatiti dopredsjednici, predsjednik Glavnog stana te članovi Stranke koji obnašaju dužnost gradonačelnika, župana, zamjenika župana i zamjenika gradonačelnika, savjetnici te zastupnici u Hrvatskom saboru. Godišnju članarinu u iznosu 1.500,00 kn dužan je uplatiti Predsjednik Stranke. Članovi Stranke koji su obveznici plaćanja članarine po više osnova-kriterija dužni su platiti samo jedan i to najviši iznos članarine. Vođena je evidencija i izdane potvrde o primitku članarina.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 15.762,00 kn. Navedeni prihodi se ostvaruju prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te na način propisan odredbama Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prihodi od donacija su iskazani u iznosu 15.762,00 kn. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) koje je uplatilo 20 fizičkih osoba u iznosu 8.862,00 kn za redovan rad i tri fizičke osobe u iznosu 6.900,00 kn za financiranje troškova izborne promidžbe. Dobrovoljni prilogi (donacije) u novcu primljeni su od fizičkih osoba u iznosu od 20,00 kn do 4.800,00 kn. U skladu s navedenim Zakonom sastavljeno je Izvješće o primljenim donacijama za 2015. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) se vode evidencije i izdaju potvrde. Na web stranici Stranke su objavljena izvješća o primljenim donacijama. Objavljeni podaci odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama.

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 523.163,00 kn, što je za 104.950,00 kn ili 16,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su za 1.837,00 kn ili 0,3 % manji od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	280.592,00	186.025,00	66,3
2.	Materijalni rashodi	295.956,00	227.332,00	76,8
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	6.833,00	8.473,00	124,0
2.2.	Drugi materijalni rashodi	289.123,00	218.859,00	75,7
3.	Rashodi amortizacije	16.313,00	9.568,00	58,7
4.	Financijski rashodi	35.252,00	100.228,00	284,3
5.	Drugi rashodi	0,00	10,00	-
	Ukupno	628.113,00	523.163,00	83,3
	Višak prihoda	0,00	3.792,00	-
	Manjak prihoda	186.145,00	0,00	-

Rashodi za zaposlene, drugi materijalni rashodi i rashodi amortizacije su u odnosu na prethodnu godinu manje ostvareni za 171.576,00 kn ili 29,3 %, a financijski rashodi, rashodi za promidžbu i informiranje te drugi rashodi su veći za 66.626,00 kn ili 158,3 %. Vrijednosno značajniji su drugi materijalni rashodi, rashodi za zaposlene i financijski rashodi, što je 96,5 % ukupnih rashoda.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 186.025,00 kn, što je 35,6 % ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za bruto plaće u iznosu 155.312,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 26.713,00 kn i druge rashode za zaposlene (prigodna i jubilara nagrada) u iznosu 4.000,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 94.567,00 kn ili 33,7 %, radi poslovno uvjetovanog otkaza ugovora jednoj zaposlenici (gospodarski, tehnički i organizacijski razlozi te smanjeni prihodi) u kolovozu 2014. Tijekom 2015. Stranka je imala jednu zaposlenicu. Plaća i druge naknade su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorom i propisima koji uređuju način obračuna i isplate plaća te drugih naknada zaposlenima.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje su ostvareni u iznosu 8.473,00 kn, što je 1,6 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.640,00 kn. Odnose se na rashode za promidžbeni materijal u iznosu 4.800,00 kn i oglašavanje putem elektronskih medija u iznosu 3.673,00 kn. Na rashode za promidžbu za prijevremene lokalne izbore za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se odnosi 5.869,00 kn i redovne aktivnosti 2.604,00 kn.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi iznose 218.859,00 kn, što je 41,8 % ukupnih rashoda. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu 49.745,00 kn (usluge student servisa u iznosu 33.088,00 kn, dosuđenu naknadu za korištenje autorskog djela i parnične troškove na temelju dvije sudske presude u iznosu 13.193,00 kn te troškove ovrhe u iznosu 3.464,00 kn), zakupnine i najamnine u iznosu 42.145,00 kn, tiskarske usluge u iznosu 40.445,00 kn, energiju u iznosu 31.225,00 kn, komunalne usluge u iznosu 20.956,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 16.692,00 kn te računalne usluge u iznosu 10.689,00 kn.

Stranka je početkom 2015. koristila 12 poslovnih prostora, tijekom 2015. vraćen je jedan poslovni prostor te koncem 2015. koristi 11 poslovnih prostora. U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije su smanjeni rashodi za zakupnine, jer Stranka koristi manje poslovnih prostora. Također, smanjeni su troškovi telefona, komunalnih usluga i energije vezano uz korištenje poslovnih prostora.

- Rashodi amortizacije

Rashodi za amortizaciju u iznosu 9.568,00 kn se odnose na amortizaciju obračunanu na imovinu nabavljenu nakon 1. siječnja 2008. U odnosu na prethodnu godinu su manji jer je vrijednost nefinancijske imovine Stranke većim dijelom amortizirana.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 100.228,00 kn, što je 19,2 % ukupnih rashoda. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na zatezne kamate plaćene na temelju dvije sudske presude u iznosu 48.667,00 kn, naknade banci za vođenje računa u iznosu 28.219,00 kn te financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 18.503,00 kn, (putem posebnog računa koji je otvorila Hrvatska konzervativna stranka) prema Sporazumu o političkoj suradnji zaključenom u listopadu 2015. između Stranke, Hrvatske konzervativne stranke i Obiteljske stranke. Rashodi su evidentirani na temelju računa za pružene usluge.

- Višak prihoda

Višak prihoda je iskazan u iznosu 3.792,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu 48.574,00 kn je povećan za 14.351,00 kn (vrijednosno značajnije povećanje se odnosi na naknadno odobrene troškove za zakup jednog poslovnog prostora te usklađivanje obveza iz ranijih godina), što čini višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 66.717,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 342.700,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2015.	Stanje 31. prosinca 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	38.436,00	27.372,00	71,2
2.	Financijska imovina	168.493,00	315.328,00	187,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	39.184,00	113.152,00	288,8
2.2.	Jamčevni polozi i ostala potraživanja	2.235,00	1.683,00	75,3
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	112.503,00	185.125,00	164,6
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	14.571,00	15.368,00	105,5
	Ukupno imovina	206.929,00	342.700,00	165,6
3.	Obveze	137.443,00	257.816,00	187,6
3.1.	Obveze za rashode	137.443,00	257.766,00	187,5
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja)	0,00	50,00	-
4.	Vlastiti izvori	69.486,00	84.884,00	122,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	206.929,00	342.700,00	165,6

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 27.372,00 kn se odnosi na građevinske objekte u iznosu 18.167,00 kn, opremu u iznosu 8.951,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 179,00 kn i knjige u iznosu 75,00 kn.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost nefinancijske imovine je manja za 11.064,00 kn, zbog obračuna ispravka vrijednosti.

Stanje novca u banci i blagajni koncem 2015. iznosi 113.152,00 kn, a odnosi se na novac na računu kod poslovne banke u iznosu 113.030,00 kn, od čega su na posebnom računu izdvojena sredstva u iznosu 84.141,00 kn, a 122,00 kn se odnosi na novac u blagajni. Stranka je u razdoblju od 13. studenoga 2015. do 30. prosinca 2015. imala blokiran račun, radi ovrhe na temelju sudske presude za troškove izborne promidžbe iz ranijih godina, te su na posebnom računu izdvojena sredstva za podmirenje obveze.

Jamčevni polozi i ostala potraživanja u iznosu 1.683,00 kn se odnose na jamčevine prema ugovorima o zakupu poslovnog prostora u iznosu 781,00 kn i ostala nespomenuta potraživanja u iznosu 902,00 kn.

Potraživanja za prihode su iskazana u iznosu 185.125,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 72.622,00 kn ili 64,6 %. Odnose se na potraživanja po posebnim propisima u iznosu 118.125,00 kn, za članarine u iznosu 53.550,00 kn i od kupaca u iznosu 13.450,00 kn. Potraživanja za prihode po posebnim propisima se odnose na potraživanja iz proračuna županija, gradova i općina, od čega se na potraživanja iz prethodnih godina odnosi 98.337,00 kn, a na potraživanja iz tekuće godine 19.788,00 kn. Potraživanja od kupaca se odnose na potraživanja iz prethodnih godina za prodani automobil u iznosu 11.000,00 kn (u tijeku je ovršni postupak) i potraživanja za korištenje službenog automobila Stranke u iznosu 2.450,00 kn (prethodna godina). Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2016.) naplaćena su potraživanja iz 2015. u iznosu 16.908,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja u iznosu 15.368,00 kn se odnose na obračunanu plaću za prosinac 2015.

Obveze i vlastiti izvori iznose 342.700,00 kn, a odnose se na obveze za rashode u iznosu 257.766,00 kn, vlastite izvore u iznosu 84.884,00 kn i prihode budućeg razdoblja u iznosu 50,00 kn. Obveze za rashode su u odnosu na prethodnu godinu veće za 120.323,00 kn. Odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 150.301,00 kn (zakup poslovnih prostora, usluge telefona i mobitela, energiju i druge troškove, odvjetničke usluge te troškove izborne promidžbe iz ranijih godina na temelju sudske presude), zaposlene u iznosu 15.368,00 kn (plaća za prosinac 2015.), financijske rashode u iznosu 89.751,00 kn (zatezne kamate na temelju sudske presude te usluge vođenja računa) i druge obveze u iznosu 2.346,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2016.), podmirene su obveze u iznosu 116.607,00 kn, od čega je 84.360,00 kn ovršeno na temelju sudske presude za troškove izborne promidžbe iz ranijih godina (usluga izrade promidžbenog materijala 31.110,00 kn te zakonske zatezne kamate i troškovi postupka 53.250,00 kn).

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, uspoređeni su podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i rashodima. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlene, materijalnih rashoda, rashoda za amortizaciju, financijskih te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s predsjednikom Stranke i glavnom tajnicom i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2015. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014. i računovodstveno poslovanje.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2014., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom utvrđene nepravilnosti nisu značajnije te nisu utjecale na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim propisima.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zaklona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojim preporukama je postupljeno i koji su nalozi u postupku izvršenja.

Preporuke prema kojima je postupljeno:

- u studenome 2015. su donesene izmjene i dopune financijskog plana, radi značajnijeg odstupanja ostvarenih prihoda od donacija te rashoda za promidžbu u odnosu na plan
- u prosincu 2015. Glavni stan Stranke je donio odluku o obvezi plaćanja članarine za dužnosnike i članove izvršnih odbora podružnica za 2015. te je ustrojena evidencija potraživanja i naplate članarina

Nalozi u postupku izvršenja:

- odluke o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke je tražila od svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima su članovi Stranke bili članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu dostavile navedene odluke te Stranka nije mogla evidentirati potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje nisu dostavile navedene odluke
- u Bilješkama uz Bilancu dan je pregled sporova na sudu koji su u tijeku, ali nije cjelovit jer ne sadrži pregled svih sporova na sudu

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima Državnog ureda za reviziju.

1.2. Stranka u očitovanju navodi da prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji za 2015.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

Poslovne knjige se vode i financijski izvještaji sastavljaju za Stranku u cjelini. U poslovnim knjigama za 2015. su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 375.197,00 kn, od čega se 26.501,00 kn odnosi na uplatu sredstava iz ranijih godina (naknada za troškove izborne promidžbe 20.000,00 kn i za redovno financiranje 6.501,00 kn), za koja potraživanja nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima. Tijekom 2015. Stranka je imala 154 člana u 110 predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od kojih je 88 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave doznačivalo sredstva, na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima se političke stranke redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sredstva se raspoređuju prema broju članova koje određena stranka ima u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Koncem 2015. iskazana su potraživanja od 11 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 19.788,00 kn, od kojih devet nije doznačivalo sredstva tijekom 2015., a dvije nisu doznačile za zadnji kvartal, dok potraživanja od 13 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo, a sredstva se trebaju doznačivati tromjesečno u jednakim iznosima. Od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su tražene odluke o raspoređenim sredstvima. Stranka nema cjelovite podatke o iznosu sredstava koji joj pripada za 2015., jer pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu dostavile niti javno objavile odluku o raspoređenim sredstvima, što otežava kontrolu pravovremenosti naplate navedenih prihoda i iskazivanje potraživanja.

Stranka je tijekom studenoga i prosinca 2015. imala blokirani račun kod poslovne banke, radi ovrhe na novčanim sredstvima u iznosu 84.141,00 kn, na temelju sudske presude za troškove izborne promidžbe iz ranijih godina. Evidencija o sporovima na sudu koji su u tijeku nije vođena. U Bilješkama uz Bilancu za 2015. dan je pregled sporova na sudu koji su u tijeku, ali nije cjelovit jer ne sadrži spor na sudu za koji je u veljači 2016. donesena presuda županijskog suda vezano uz žalbu Stranke na presudu iz 2014. Navedenom presudom Stranci je naloženo platiti 9.000,00 kn i troškove postupka u iznosu 800,00 kn, sa zateznom kamatom. Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15), obvezne Bilješke uz Bilancu jesu pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku), pregled stanja i rokova dospijeca dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова (leasing).

Rashodi za promidžbu i informiranje su evidentirani u poslovnim knjigama za 2015. i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu 8.473,00 kn, a odnose se na rashode za promidžbu za prijevremene lokalne izbore za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave u iznosu 5.869,00 kn i za redovne aktivnosti u iznosu 2.604,00 kn. Rashodi za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 18.503,00 kn su evidentirani u okviru ostalih nespomenutih financijskih rashoda, a trebali su biti u okviru rashoda za izbornu promidžbu. Navedeni rashodi u iznosu 18.503,00 kn se odnose na financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, (putem posebnog računa koji je otvorila Hrvatska konzervativna stranka) prema Sporazumu o političkoj suradnji zaključenom u listopadu 2015. između Stranke, Hrvatske konzervativne stranke i Obiteljske stranke. Rashodi su evidentirani na temelju računa za pružene usluge. U okviru rashoda za izbornu promidžbu trebalo je evidentirati troškove izborne promidžbe iz ranijih godina, na temelju dvije sudske presude, a koji su evidentirani u okviru rashoda za tiskarske usluge u iznosu 31.110,00 kn te rashoda za intelektualne usluge u iznosu 4.500,00 kn (naknada za korištenje autorskog djela). Također, u okviru rashoda za izbornu promidžbu je trebalo evidentirati rashode za promidžbu za prijevremene lokalne izbore za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.525,00 kn, a koji su evidentirani u okviru rashoda za tiskarske usluge. Prema odredbi članka 9. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju predlaže i dalje poduzimati aktivnosti za pribavljanje pojedinačnih odluka svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, kako bi se mogla kontrolirati pravovremenost i točnost naplate pripadajućih sredstava te iskazati potraživanja i poduzimati mjere naplate. Nalaže sastavljati bilješke uz financijske izvještaje te evidentirati rashode prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 2.2. *Stranka navodi da je suglasna s prijedlogom Državnog ureda za reviziju u vezi s poduzimanjem aktivnosti za pribavljanje pojedinačnih odluka svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke. Navodi da prihvaća nalog koji se odnosi na sastavljanje bilješki uz financijske izvještaje te evidentiranje rashoda prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezane uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koje bi utjecale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Stranka je demokratska politička stranka koju je 1861. utemeljio dr. Ante Starčević. Upisana je u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske. Financira se iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih izvora. Koncem 2015. ima jednu zaposlenicu. U revidiranom razdoblju zakonski predstavnik je bio Daniel Srb. Program rada i financijski plan za 2015. su doneseni. Planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu 525.000,00 kn. Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 526.955,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 523.163,00 kn, a višak prihoda iznosi 3.792,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina je iskazan u iznosu 62.925,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 66.717,00 kn. Prihodi su ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 375.197,00 kn, članarina u iznosu 115.780,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 15.762,00 kn, financijske imovine u iznosu 7.716,00 kn te drugih prihoda u iznosu 12.500,00 kn (povrat parničnih troškova). Tijekom 2015. primljeni su dobrovoljni prilozi (donacije) u novcu od 23 fizičke osobe. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) se izdaju potvrde i vode propisane evidencije. Ostvareni prihodi su korišteni za financiranje aktivnosti utvrđenih programom rada. Vrijednosno značajniji su drugi materijalni rashodi u iznosu 218.859,00 kn, rashodi za zaposlene u iznosu 186.025,00 kn i financijski rashodi u iznosu 100.228,00 kn. Drugi materijalni rashodi su ostvareni najvećim dijelom za financiranje intelektualnih i osobnih usluga, zakup poslovnih prostora, tiskarske usluge, troškove energije, komunalne usluge te usluge telefona i mobitela. Financijski rashodi su ostvareni najvećim dijelom za financiranje zatezних kamata na temelju sudskih presuda, usluga vođenja računa te izborne promidžbe za parlamentarne izbore. U skladu s odredbama članaka 26. i 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, na mrežnoj stranici Stranke su u propisanom roku objavljeni podaci o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama), financijski izvještaji za 2015. te godišnji program rada i financijski plan, a Državnom uredu za reviziju su dostavljeni u propisanom roku.

Revizijom za 2015. utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na izvršenje naloga revizije za 2014. i računovodstveno poslovanje, nisu značajne te nisu utjecale na istinitost finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.